

boek besprekingen

Willie Van Peer DE BELGISCHE POLITIEK NA 1945

Het door Luk Huyse geschreven boek *De gewapende vrede* is een scherpzinnige analyse van het Belgische politieke bestel; de belangrijkste feiten van de laatste dertig jaar passeren de revue: repressie en wederopbouw, koningskwestie, schoolstrijd, eenheidswet, de wortels van de staatshervorming en de ontwikkelingen tijdens de jaren zeventig. Maar belangrijker dan een historisch overzicht van deze gebeurtenissen en hun ontknoping is de speurtocht van de auteur naar de grote breuklijnen in de Belgische politiek. Volgens Luk Huyse zijn er dat drie: een levensbeschouwelijke (vrijzinnigen tegenover katholieken), een sociaal-economische (arbeiders tegenover kapitaal), en een taalpolitieke (Nederlandstaligen tegenover Franstaligen). De kern van het betoog dat Huyse opbouwt, is dat uit de wisselwerking tussen deze drie breuklijnen de ontwikkeling van de Belgische na-oorlogse politiek valt te verklaren. Zo laaide de taalstrijd bijvoorbeeld pas ten volle op nadat het schoolpakt voor een rustiger klimaat op het confessionele vlak had gezorgd. Naast dergelijke theoretische inzichten zijn er in het boek ook andere interessante bedenkingen van sociologische aard, zoals bijvoorbeeld de voor mij verrassende vaststelling dat

in België de taalidentificatie in grote lijnen is samengevallen met het ontstaan van een tertiaire beroepssector, omdat precies in deze sector de taal als communicatiemiddel van groter gewicht is dan in de twee basissectoren van onze economie.

De gewapende vrede is een helder en goed leesbaar boek; de auteur slaagt erin, binnen het bestek van 90 pagina's de belangrijkste krachtlijnen van het Belgische politieke systeem én zijn evolutie sinds 1945 bloot te leggen. Dat de verzuilingspolitiek daarbij naar mijn gevoel erg eenzijdig (en hoofdzakelijk lovend) wordt gepresenteerd, is mijn enige bezwaar. Voor Vlaamse leerkrachten geschiedenis en maatschappijleer is dit boek een must, al is het maar om de heldere uiteenzetting over de schoolstrijd en de groei van het taalpolitieke probleem. Voor Nederlanders die wat meer willen weten over die veelgenoemde maar weinig gekende zuiderbuur is het een aantrekkelijk en verhelderend boek.

Luk Huyse *De gewapende vrede. De Belgische politiek na 1945*. Leuven: Uitgeverij Kritak 1980, 94 pag. (Bestel-adres: Vesaliusstraat 1, 3000 Leuven, België).